

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
BULGARIA

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ“

МЕТОДОЛОГИЯ И ИНСТРУМЕНТАРИУМ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКИ МОНИТОРИНГ НАД РАБОТАТА НА СЪДИЛИЩАТА

**ОБУЧИТЕЛЕН СЕМИНАР „ГРАЖДАНСКИ КОНТРОЛ ВЪРХУ ПУБЛИЧНОСТТА И ПРОЗРАЧНОСТТА
В РАБОТАТА НА СЪДИЛИЩАТА“**

22 февруари 2019 г. и 23 февруари 2019 г.

София, ул. „Шандор Петьофи“ № 50

Инициативата се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Методология за граждански мониторинг: основни компоненти

➤ Уебергономичност на сайта:

1. Визия
2. Структура
3. Функционалности

➤ Съдържание на информацията:

1. Управление на съда: достъп до правосъдие
2. Управление на съда: етика и отговорност
3. Права на гражданите
4. Съдебни производства

➤ Инструменти за мониторинг и оценка

1. Изследователски методи
2. Стандарти и добри практики за оценка

Уебергономичност: основни характеристики и критерии за оценка

Характеристики на качествения интерфейс

- 1 Яснота
- 2 Стегнатост
- 3 Познатост
- 4 Бърза реакция
- 5 Последователност на модулите
- 6 Ефикасност
- 7 Улеснение

Групи критерии

- 1 Общи изисквания
- 2 Организация и дължина на страница
- 3 Навигация
- 4 Шрифт и цвят
- 5 Електронни форми
- 6 Търсене
- 7 Стандарти за достъпност
- 8 Мобилност

Съдържание на информацията

➤ Управление на съда: достъп до правосъдие

1. Представяне на съда
2. Съдебен състав
3. Родова компетентност
4. Съдебни разходи

➤ Управление на съда: етика и отговорност

1. Етични правила
2. Ред за подаване на сигнали
3. Приемно време
4. Отчети

➤ Съдопроизводство

1. Насрочени дела
2. Достъп до решения и актове
3. Съдебни заседатели
4. Вещи лица
5. Информационен център

➤ Права на гражданите

1. Достъп до процедури
2. Права на свидетели
3. Права на жертви
4. Медиация
5. Правна помощ
6. Хора със специфични нужди

Инструменти за мониторинг и оценка

➤ Изследователските методи като инструмент за мониторинг:

1. Анализ на документи
2. Медиен мониторинг
3. Анализ на уеббергономичността (структура, визия и функционалности)
4. Статистически методи за обработка на данни

➤ Международни стандарти и добри практики:

1. Стандарти за Съвета на Европа
2. Добри практики на държави от ЕС (примерът на Германия)

ЗАДАЧА: Как да наблюдаваме съдилищата за спазване на стандартите за прозрачност и отчетност чрез интернет?

ФОРМУЛЯР ЗА ГРАЖДАНСКИ МОНИТОРИНГ

Обучителен семинар “Граждански контрол върху публичността и прозрачността в работата на съдилищата“

В рамките на модула за самостоятелна работа, моля да направите оценка на прозрачността и публичността на:

1. **Окръжния съд** във вашето населено място
2. Един **районен съд** вашия съдебен район, различен от населеното място (например за съдебен район Видин следва да бъде избран Районен съд Белоградчик или Районен съд Кула)

Оценката се извършва чрез преглед на официалната страница на съответния съд като се използва следната матрица:

№	Индикатор – скала оценяване	Окръжен съд	Районен съд
	ДОСТЪП ДО ПРАВОСЪДИЕ	.....	.....
1.	Представяне на съда – общ сбор от Бланкетно описание – 1 т.; с историческа справка – 1 т.; ангажиращо послание начална страница - 1		
2.	Съдебен състав – публичност на магистратите/съдиите Липсва информация – 0, Само списък с ръководство – 1 т.; Списък с биография на ръководство – 2 т., Списък с биография на съдии - 3		
3.	Родова компетентност – какви дела се гледат пред съда Липсва информация – 0, Безлично цитиране текст от закон – 1 т.; Разбираемо за гражданите описание – 2 т.		
4.	Съдебни разходи – какво се заплаща за съдебните процедури Банкова сметка – 1 т.; Достъпно за гражданите описание на тарифите и таксите – 2 т.; Процедури за възстановяване средства – 3 т.		

Формуляр за граждански мониторинг

	ПРАВА НА ГРАЖДАНИТЕ	Окръжен съд	Районен съд .....
5.	Достъп процедури Липсва информация – 0, Информация контакти – 1 т.; Правила за достъп до съдебни процедури – 2 т.		
6.	Права на свидетелите Липсва информация – 0, Налична информация – 1.; достъпна през разпознаваема рубрика – 2 т.		
7.	Права на жертви Липсва информация – 0, Налична обща информация – 1 т.; Информация за реда за подаване на жалби за бавно правосъдие – 2 т., Връзка към националния портал – 3 т.		
8.	Меднация Липсва информация – 0, Налична информация – 1.; Достъпна информация през разпознаваема рубрика – 2 т.		
9.	Правна помощ Липсва информация – 0, Налична информация – 1.; Достъпна през разпознаваема рубрика – 2 т. Стандартизирани формуляри за ползване на правна помощ – 3 т.		
10.	Хора със специфични нужди Липсва информация – 0, Правила за работа с хора със специални нужди – 1 т.; Инфраструктура детско правосъдие – 2 т.		

Формуляр за граждански мониторинг

	СЪДОПРОИЗВОДСТВО	Окръжен съд	Районен съд .....
11.	Насрочени дела Липсва информация – 0, Налична информация – 1 т.; Информация „върнато от по-горна инстанция“ – 2 т.		
12.	Достъп до решения и актове Липсва информация – 0, Наличие на достъп – 1 т.; Бърз достъп последно постановени решения/актове – 2 т.;		
13.	Съдебни заседатели Липсва информация – 0, Наличен списък – 1 т., Налично учебно помагало – 2 т., Налични правила за работа – 3 т.		
14.	Вещи лица Липсва информация – 0, Наличен списък – 1 т., Налично учебно помагало – 2 т., Налични правила за работа – 3 т.		
15.	Информационен център Липсва информация – 0, Общ контакт – 1 т., Наличие образци на формуляри - 2 т., Възможност за консултиране – 3 т.		

Формуляр за граждански мониторинг

	ЕТИКА И ОТГОВОРНОСТ	Окръжен съд	Районен съд .....
16.	Етични правила Липсва информация – 0, Общ сбор от: Кодекс служители – 1 т., Кодекс магистрати – 1 т., етична комисия – 1,		
17.	Ред за подаване на сигнали Липсва информация – 0, Наличие на обособена рубрика – 1 т.; Наличие на образци на бланки – 2 т.		
18.	Работа със сигнали на граждани Липсва информация – 0, Налични правила – 1 т., Налична обратна информация за общността – 2 т.		
19.	Приемно време председател Липсва информация – 0, Наличие на информация – 1 т., Наличие на заявление и правила – 2 т.		
20.	Отчети Липсва информация – 0, Достъп до последен годишен отчет – 1 т., Достъп отчети последни три години – 2 т.		
ОБЩО ТОЧКИ			